

ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบในการเลือกตั้งทั่วไปของไทย ปี 2562 Spiral of Silence Theory in Thai General Election Year 2019

คมสัน รัตนสิมากุล¹ Komsan Rattanasimakul

Received: 19 August 2020, Revised: 25 November 2020, Accepted: 30 November 2020

บทคัดย่อ

การศึกษารุ่นนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาอิทธิพลร่วมของตัวแปร การเปิดรับสื่อออนไลน์และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง กับความเต็มใจ ที่จะเลือกพรรคการเมือง ในช่วงระยะเวลา 2 สัปดาห์สุดท้ายก่อนมีการเลือกตั้ง ของไทย ปี 2562

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบอสาสมัคร โดยส่งแบบสอบถามไปทางออนไลน์ จำนวน 319 ชุด จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

---

¹ รองศาสตราจารย์ ดร.คมสัน รัตนสิมากุล อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ การสื่อสารสื่อใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Assoc.Prof.Komsan Rattanasimakul, Ph.D., Lecturer of Division of Communication Arts in New Media Communication, Chiang Rai Rajabhat University

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เลขที่ 80 หมู่ 9 ต.บ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 50290

Faculty of Management Sciences, Chiang Rai Rajabhat University, 80, Muang Chiang Rai District, Chiang Rai, Thailand, 50290

Corresponding Author Email: komsan.crru@gmail.com

ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรด้านการเปิดรับสื่อกับตัวแปรทางด้านจิตวิทยา มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะลงคะแนนเสียงเลือกพรรคการเมืองที่ตั้งใจไว้ ยกเว้นตัวแปรความไม่สอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ และจากการทดสอบปฏิสัมพันธ์ร่วมกับตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ พบว่า ความถี่การเปิดรับสื่อออนไลน์และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง มีปฏิสัมพันธ์ร่วมต่อความเต็มใจที่จะลงคะแนนเสียงให้พรรคการเมือง และตัวแปรความไม่สอดคล้อง ๆ และตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง มีปฏิสัมพันธ์ร่วมต่อความเต็มใจที่จะลงคะแนนเสียงให้พรรคการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ตัวแปรความกลัวการโดดเดี่ยว ไม่พบปฏิสัมพันธ์ร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ

คำสำคัญ: ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ, การเลือกตั้งทั่วไปไทย 2562

Abstract

The objective of this study is to study the interaction effect of online media exposure and fear of conflict. With a willingness to vote political parties during the last 2 weeks before the day of Thai elections in 2019

The researcher used randomized design using 319 volunteers by questionnaires online. The data were analyzed by using with descriptive statistics and inferential statistics to test the hypothesis by Pearson's correlation analysis and analysis of covariance.

The results showed that the media exposure and the psychological variables are related to the willingness to vote for the intended political party, excepting incongruency with majority opinion variable. The interaction effect testing to various variables in the spiral theory of silence, it is also found that the frequency of online media

exposure and fear of confrontation with conflict Interact related with willingness to vote for political parties. The incongruency with majority opinion variable and fear of conflict confrontation interact with the willingness to vote for political parties. While it is not found interaction effect with fear of isolation.

Keywords: Spiral of Silence Theory, Thai General Election Year 2019

บทนำ

ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาโดย Noelle-Neumann ทฤษฎีนี้อธิบายให้เห็นกระบวนการก่อตัวของสาธารณมติผ่านกระบวนการแสดงความคิดเห็นของคนในสังคม โดยปัจเจกบุคคลมักจะตรวจสอบข้อมูลแวดล้อมที่ปรากฏในเนื้อหาสื่อทั้งในรูปแบบของข่าว บทความแสดงความคิดเห็น และรายการต่างๆ หากการตรวจสอบดังกล่าวทำให้ตนเองรับรู้ว่า ความคิดเห็นของตนเองเหมือนหรือสอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่ของคนในสังคมขณะนั้น ปัจเจกบุคคลดังกล่าวก็มีความโน้มเอียงที่จะกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาในที่สาธารณะ ทำให้ความคิดเห็นในทิศทางดังกล่าวจะมีเสียงที่ดังขึ้นเรื่อย ๆ ขณะที่ในทางตรงกันข้าม ปัจเจกบุคคลที่ประเมินแล้วรับรู้ได้ว่า ความคิดเห็นของตนเองนั้นแตกต่างจากบรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่ของคนในสังคมขณะนั้น บุคคลดังกล่าวก็มีแนวโน้มที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาในที่สาธารณะลดน้อยลง ทำให้ความคิดเห็นในทิศทางดังกล่าวนั้นจะค่อยเงียบหายลงไป ในที่สุดกระบวนการดังกล่าวเรียกว่า วงเกลียวแห่งความเงียบ โดยกลไกที่กระตุ้นให้ปัจเจกบุคคลยอมเปลี่ยนไปตามบรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่ของคนในสังคมได้นั้น Noelle-Neumann อธิบายว่าเพราะมนุษย์มีธรรมชาติของการกลัวการโดดเดี่ยว (Fear of isolation)

ทฤษฎีนี้ได้พัฒนาขึ้นมาจากข้อสงสัยของ Noelle-Neumann ในปี ค.ศ.1965 ซึ่งช่วงเวลานั้นเป็นบรรยากาศการเลือกตั้งของประเทศเยอรมัน

ซึ่งเป็นการแข่งขันระหว่างสองพรรคการเมืองใหญ่ คือพรรคคริสเตียนเดโมแครต (Christian Democrat) และ พรรคโซเชียลเดโมแครต (Social Democrat) ซึ่งทั้งสองพรรคการเมืองต่างมีคะแนนความนิยมใกล้เคียงกัน จากการสำรวจในช่วงสองสัปดาห์สุดท้ายก่อนวันเลือกตั้งของ Noelle-Neumann กลับพบว่า พรรคคริสเตียนเดโมแครตมีคะแนนนิยมนำหน้าพรรคโซเชียลเดโมแครต ถึงเกือบร้อยละ 10 จนกระทั่งพรรคคริสเตียนเดโมแครตสามารถเอาชนะ พรรคโซเชียลเดโมแครตได้ในที่สุดในวันเลือกตั้งจริงด้วยคะแนนที่ใกล้เคียงกับ ผลการสำรวจก่อนหน้านี้ Noelle-Neumann อธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าว ว่าเป็นเพราะประชาชนรับรู้บรรยากาศขณะนั้นว่าพรรคคริสเตียนเดโมแครต ได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชนจำนวนมาก จึงทำให้ผู้สนับสนุน พรรคโซเชียลเดโมแครตรู้สึกกดดันจนทำให้ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นใด ๆ ออกมา กระทั่งทำให้เสียผู้สนับสนุนพรรคโซเชียลเดโมแครตค่อยๆหายไปจากการรับรู้ ของสาธารณชนในที่สุด (Noelle-Neumann and Petersen, 2004: 347-348)

การศึกษาทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบได้ถูกนำไปศึกษาในหลายบริบท ซึ่งผลการวิจัยส่วนหนึ่งยังไม่พบหลักฐานที่อธิบายได้ว่าความกลัวการถูกโดดเดี่ยว ซึ่ง Noelle-Neumann ได้อธิบายว่าเป็นกลไกที่กระตุ้นหรือกดดันให้ปัจเจกบุคคล เลือกที่จะเงียบหรือแสดงความคิดเห็นออกมานั้นมีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะ แสดงความคิดเห็นได้อย่างชัดเจนนัก (Yang Xiaodong, Li Li, 2016; Na Teon Lee and Yonghwan Kim, 2014; Sei-Hill Kim, Miejeong Han and Vicente Berdayes, 2004: 54; Huiping Huang, 2005: 336) ขณะที่การศึกษาของไทยนั้น คมสัน รัตนะสิมากุล (2551 : 1-19) ได้นำทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบไปศึกษา ในบริบทการเมืองและวัฒนธรรมไทย โดยได้ศึกษาความสัมพันธ์ตัวแปรต่าง ๆ กับ ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในข้อโต้แย้งประเด็นสาธารณะต่าง ๆ ตามทฤษฎี วงเกลียวแห่งความเงียบ และได้้นำตัวแปรทางการเมืองและวัฒนธรรมเข้ามาศึกษา ในฐานะปัจจัยเพิ่มเติมด้วย ผลการศึกษาพบว่า ความกลัวการโดดเดี่ยวไม่ใช่กลไก ที่สามารถพยากรณ์ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นข้อโต้แย้งตามที่ ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบได้กล่าวไว้ งานวิจัยครั้งนี้นักกลับพบผลที่น่าสนใจว่า ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลร่วมกับการประเมิน

บรรยากาศความคิดเห็นต่อความเต็มใจแสดงความคิดเห็นได้ ตัวแปรดังกล่าวจึงเป็นตัวแปรที่น่าสนใจนำมาศึกษาซ้ำอีกครั้งเพื่อขยายความเข้าใจองค์ความรู้ของทฤษฎีมากยิ่งขึ้น การวิจัยครั้งนี้จึงได้เลือกตัวแปรดังกล่าวมาศึกษาในบริบทช่วงสถานการณ์การเลือกตั้งทั่วไปของไทยในปี 2562

ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงได้ทดสอบอิทธิพลร่วมของตัวแปรความกลัวการโดดเดี่ยวร่วมกับความไม่สอดคล้องกับความเห็นของคนส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นตัวแปรที่ระบุไว้ในทฤษฎี ขณะเดียวกัน ผู้วิจัยได้นำตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง ซึ่งเป็นตัวแปรที่พบในงานของคมสัน รัตนะสิมากุล (2551) มาทดสอบซ้ำอีกครั้ง เพื่อพิสูจน์ความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าว โดยการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับตัวแปรความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นตัวแปรตามมาเป็นการเพิ่มความเต็มใจที่ลงคะแนนเลือกพรรคการเมือง ซึ่งเป็นลักษณะคำถามที่คล้ายคลึงกับช่วงที่ Noelle-Neumann ใช้ถามถึงความตั้งใจเลือกพรรคของกลุ่มตัวอย่างในช่วงการเลือกตั้งของเยอรมันเมื่อปี ค.ศ.1965

ขณะเดียวกัน Noelle-Neumann ได้ให้ความสำคัญกับสื่อมวลชนในฐานะที่เป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับการประเมินบรรยากาศความคิดเห็นของคนในสังคม แต่ด้วยภูมิทัศน์ของสื่อที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้พฤติกรรมผู้รับสารได้เปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน สื่อใหม่หรือสื่อออนไลน์ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของผู้รับสารในปัจจุบัน ขณะที่สื่อกระแสหลักลดความสำคัญลง อย่างไรก็ตาม สื่อออนไลน์เป็นสื่อที่ยังไม่เกิดขึ้นในช่วงที่ Noelle-Neumann ได้พัฒนาทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บปวด จึงทำให้ยังไม่มีข้อยืนยันว่า สื่อออนไลน์เป็นแหล่งที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้อย่างไร การศึกษาสื่อครั้งนี้จึงได้นำตัวแปรการเปิดรับสื่อออนไลน์มาศึกษา อาจจะทำให้เราเข้าใจได้ถึงบทบาทของสื่อออนไลน์ว่ามีบทบาทอย่างไรในทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บปวด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อออนไลน์ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อออนไลน์ ความสอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็น ความกลัวการโดดเดี่ยว และการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งกับความเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมือง
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลร่วมของการเปิดรับสื่อออนไลน์ และความกลัวการโดดเดี่ยว กับความเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมือง
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลร่วมของเปิดรับสื่อออนไลน์และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง กับความเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมือง
4. เพื่อศึกษาอิทธิพลร่วมของความไม่สอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นและความกลัวการโดดเดี่ยว กับความเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมือง
5. เพื่อศึกษาอิทธิพลร่วมของความไม่สอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นและความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง กับความเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมือง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ (Spiral of Silence)

Noelle-Neumann ได้พัฒนาทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบขึ้นมา ในปี ค.ศ.1974 ทฤษฎีนี้ประกอบกันขึ้นมาจากแนวคิด 3 ส่วน คือ 1. สื่อมวลชนและการสื่อสาร (Mass Media and Communication) 2. การสื่อสารของปัจเจกบุคคลและระหว่างบุคคล (Individual and Interpersonal Communication) และ 3. สาธารณมติ (Public Opinion)

สาระสำคัญของทฤษฎีได้อธิบายว่า ปัจเจกบุคคลที่รับรู้ว่าความคิดเห็นและความเชื่อ (Opinion and Beliefs) ของตนเองไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ของสังคม เช่น กลุ่มอ้างอิง หรือกลุ่มคนส่วนใหญ่ของสังคมก็จะมีแรงกดดันให้แสดงความรู้สึกตามความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ ซึ่งไม่ใช่ความคิดเห็นของตนเอง

หรือไม่ก็จะเลือกที่จะนิ่งเงียบไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ ออกมา ตามคำอธิบายของทฤษฎีนี้ คนจะประเมินว่าความคิดเห็นของตนเองแตกต่างจากความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่หรือไม่ได้จากแหล่งอ้างอิงจากหลาย ๆ แหล่ง โดยในบรรดาแหล่งอ้างอิงเหล่านั้นมีสื่อมวลชนเป็นแหล่งอ้างอิงหลักที่สำคัญ ในสังคมปัจจุบันคนมักจะพึ่งพาสื่อมวลชนเป็นแหล่งข้อมูลหลักในการเรียนรู้บรรทัดฐานของสังคม ค่านิยม แนวประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งว่าเราควรจะมีวิธีคิดหรือวิธีมองสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัวเรา

ทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ ได้อธิบายถึงกลไกที่เป็นแรงกดดันที่ทำให้คนยอมตามความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ว่าเกิดมาจาก ความกลัวการโดดเดี่ยว (Fear of Isolation) ซึ่งเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ไม่ต้องการให้ตัวเองแปลกแยกไปจากกลุ่ม ซึ่ง Noelle-Neumann เชื่อว่าคนส่วนใหญ่ตื่นตระหนกที่กลัวการทำให้ตนเองถูกโดดเดี่ยวจากสังคมด้วยการปฏิเสธที่จะแสดง ความเชื่อและความคิดเห็นที่เชื่อว่าไม่ได้รับการสนับสนุนจากคนส่วนใหญ่ของสังคม ซึ่งการฝืนแสดงความคิดเห็นที่แท้จริงของตนเองถูกประเมินว่าจะเกิดผลในทางลบมากกว่าการนิ่งเงียบ

ดังนั้น ปรากฏการณ์วงเกลียวแห่งความเงียบ จึงได้อธิบายถึงกระบวนการที่ทำให้มุมมองหรือความคิดเห็นอันหนึ่งกลายเป็นสาธารณมติหลักของสังคม ขณะที่ความคิดเห็นอื่น ๆ ซึ่งถูกรับรู้ว่าเป็นความคิดเห็นของคนส่วนน้อยก็จะหายไปจากการรับรู้ของสาธารณชน เพราะว่าคนที่รับรู้ว่าเป็นความคิดเห็นของคนส่วนน้อยก็จะเงียบลงไปในที่ที่สุด อย่างไรก็ตาม ถ้าคนรับรู้ว่าเป็นความคิดเห็นของตนเองเป็นไปในทิศทางเดียวกับเสียงส่วนใหญ่หรือได้รับการยอมรับ คนก็มีแนวโน้มที่จะแสดงจุดยืนของตนเองออกมา ดังลักษณะของวงเกลียวแห่งความเงียบตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การเกิดวงเกลียวแห่งความเงียบ

สำหรับทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ ได้รับการพัฒนาขึ้นมาจาก 5 สมมติฐานหลัก ดังนี้ (Noelle-Neumann, 1991: 260)

1. การคุกคามเรื่องความโดดเดี่ยว (Threat of Isolation) เป็นลักษณะธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งมีกรวมกลุ่มอยู่เป็นสังคม โดยการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มได้นั้นคนในสังคมต้องมีความเห็นพ้องกันระดับหนึ่ง ดังนั้น สังคมจึงใช้การคุกคามความโดดเดี่ยวกับปัจเจกบุคคลที่มีการฝ่าฝืนความเห็นพ้อง เพื่อให้สังคมดำรงอยู่ได้

2. ความกลัวการโดดเดี่ยว (Fear of Isolation) ซึ่งเป็นความรู้สึกของมนุษย์ที่ไม่อยากแปลกแยกหรือเป็น “แกะดำ” จากคนส่วนใหญ่ของกลุ่ม

3. การใช้ความรู้สึกแบบกึ่งสถิติเป็นตัวประเมิน (Quasi-Statistical Sense) ด้วยปัจเจกบุคคลกลัวการที่ตนเองจะถูกโดดเดี่ยวจากสังคม จึงทำให้ต้องมีการติดตามความเคลื่อนไหวและความคิดเห็นของสังคม เพื่อประเมินบรรยากาศความคิดเห็นของคนในสังคม โดยปัจเจกบุคคลมักใช้การรายงานข่าวและเนื้อหาต่างๆ ในสื่อมวลชนเป็นแหล่งอ้างอิงในการประเมินบรรยากาศความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ในสังคม ซึ่งการประเมินดังกล่าวเป็นการใช้ความรู้สึกแบบกึ่งสถิติ กล่าวคือ ไม่ได้ใช้สถิติออกมาเป็นตัวเลขที่ชัดเจน แต่เป็นการรับรู้น้ำหนักความคิดเห็นของคนในสังคมในระดับมากหรือน้อย เสี่ยงส่วนใหญ่หรือเสี่ยงส่วนน้อย

4. ความเต็มใจที่จะพูดออกมาและแนวโน้มที่จะเงียบลง (Willingness to Speak Out and Tendency to Remain Silent) เมื่อปัจเจกบุคคลประเมินบรรยากาศของความเห็นของคนในสังคมแล้วพบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมมีทิศทางเดียวกับจากความคิดเห็นของตนเอง ปัจเจกบุคคลก็มีแนวโน้มที่จะแสดงและทัศนคติออกมาในที่สาธารณะ แต่หากประเมินแล้วพบว่าความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมแตกต่างจากความคิดเห็นของตนเอง ปัจเจกบุคคลก็จะเริ่มระมัดระวังและเงียบลงไปในที่สุด

5. วงเกลียวแห่งความเงียบ (Spiral of Silence) กระบวนการของสมมติฐานทั้ง 4 ข้างต้นจะนำไปสู่ปรากฏการณ์ที่เรียกว่า วงเกลียวแห่งความเงียบ เมื่อปัจเจกบุคคลกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะมากขึ้นเรื่อย ๆ ก็จะทำให้ความคิดเห็นดังกล่าวดังมากขึ้นจนกลายเป็นความคิดเห็นหรือกระแสหลัก ขณะที่ความคิดเห็นอีกฝ่ายเริ่มจะเงียบหายไป เมื่อไม่กล้าพูดหรือแสดงความคิดเห็นออกมา

สมมติฐานการวิจัย

H1 การเปิดรับสื่อออนไลน์ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อออนไลน์ ความสอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็น ความกลัวการโดดเดี่ยว และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมือง

H2 การเปิดรับสื่อออนไลน์และความกลัวการโดดเดี่ยวมีอิทธิพลร่วมกันต่อความเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมือง

H3 การเปิดรับสื่อออนไลน์และการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง มีอิทธิพลร่วมกันต่อความเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมือง

H4 ความไม่สอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นและความกลัวการโดดเดี่ยวมีอิทธิพลร่วมกันต่อความเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมือง

H5 ความสอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นและความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง มีอิทธิพลร่วมกันต่อความเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมือง

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มคนที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (อายุ 18 ปีขึ้นไป) และใช้สื่อใหม่ (สื่อออนไลน์) เป็นประจำ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบอสาสมัคร โดยส่งแบบสอบถามไปทางออนไลน์ ซึ่งได้แบบสอบถามตอบกลับมา จำนวน 319 ชุด โดยกระจายแบบสอบถามช่วง 2 สัปดาห์สุดท้ายก่อนวันเลือกตั้ง

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล โดยแบบสอบถามวัดตัวแปรต่างๆ ตามทฤษฎีวงกลมแห่งความเจ็บ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปร (1) ความถี่ในการเปิดการเปิดรับสื่อออนไลน์และ (2) ตัวแปรการเปิดรับข่าวสารจากสื่อออนไลน์ จำนวน 2 ข้อ คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ (น้อยที่สุด-มากที่สุด) (3) ตัวแปรความสอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็น โดยถามทิศทางความ

ตั้งใจเลือกพรรคการเมืองกับความคิดเห็นของคนไทยส่วนใหญ่ (เหมือน/แตกต่าง)
(4) ความกลัวการโดดเดี่ยว (เช่น ฉันมักรู้สึกประหม่า เมื่อต้องอยู่ต่อหน้าคนจำนวนมาก/ฉันมักจะเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจ เมื่อหลายคนจ้องมองมาที่ฉันด้วยสายตาแปลก ๆ /ฉันกลัวการถูกทิ้งให้อยู่ตัวคนเดียว) และ (5) ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง (เช่น ฉันมักจะหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง/หากเกิดความขัดแย้งขึ้นกับบุคคลรอบข้าง ฉันมักจะเก็บไว้ในใจ ไม่แสดงออกมา/เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น ฉันเลือกที่จะไม่พูดถึงมันเพื่อให้เรื่องเงียบหายไปเอง) เป็นการวัดด้วยคำถามที่สะท้อนลักษณะทางบุคลิกภาพอย่างละ 5 ข้อ คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ (น้อยที่สุด – มากที่สุด) และ (6) ตัวแปรความเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมืองเป็นการถามถึงแนวโน้มที่จะเลือกพรรคตามที่ตั้งใจไว้ (ยืนยัน/เปลี่ยนแปลง)

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลจากแบบสอบถามได้ใช้สถิติต่างๆ มาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ซึ่งเป็นสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Variance)

สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล

ลักษณะทางประชากร

ข้อมูลลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างสรุปได้ ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 177 คน (ร้อยละ 55.5) มีอายุเฉลี่ยอยู่ในช่วง 15-25 ปี จำนวน 228 คน (ร้อยละ 71.7) รองลงมาคืออายุเฉลี่ย 26-35 ปี (ร้อยละ 11.9) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 254 คน (ร้อยละ 79.6) รองลงมาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 48 คน (ร้อยละ 15) ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา จำนวน 89 คน (ร้อยละ 27.9) และ มีอาชีพลูกจ้างและพนักงานของรัฐ จำนวน 41 คน (ร้อยละ 12.9) ด้านการเปิดรับสื่อนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับสื่อออนไลน์ระดับมาก เฉลี่ย 4.45 และเปิดรับข่าวสารจากสื่อออนไลน์ ระดับมาก เฉลี่ย 3.82 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 การเปิดรับสื่อออนไลน์และการเปิดรับข่าวจากสื่อออนไลน์

การเปิดรับสื่อออนไลน์	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	n	Mean	S.D.
ความถี่การเปิดรับสื่อออนไลน์	0	1	29	134	153	317	4.45	1.06
ความถี่ในการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อออนไลน์	0	11	105	142	60	318	3.82	1.00

*n (ความถี่การเปิดรับสื่อ ฯ) มีผู้ตอบไม่ระบุ 1 คน

**n (ความถี่การเปิดรับข่าว ฯ) มีผู้ตอบไม่ระบุ 2 คน

ตัวแปรทางจิตวิทยา

กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความกลัวการโดดเดี่ยว อยู่ในระดับปานกลาง (3.16) และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง อยู่ในระดับมาก (3.41) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ลักษณะทางจิตวิทยาของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรจิตวิทยา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ความกลัวการโดดเดี่ยว	3.16	.801	ปานกลาง
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	3.41	.673	มาก

การเปิดรับสื่อและการประเมินบรรยากาศความคิดเห็น

สำหรับการประเมินบรรยากาศความคิดเห็นคนส่วนใหญ่จากการนำเสนอข่าวของสื่อออนไลน์เกี่ยวกับพรรคที่น่าจะชนะการเลือกตั้ง พบว่า ส่วนใหญ่คาดว่าพรรคอนาคตใหม่ น่าจะชนะการเลือกตั้ง จำนวน 149 คน (ร้อยละ 46.7) และพรรคพลังประชารัฐ จำนวน 82 คน (ร้อยละ 25.7) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 3 การประเมินบรรยากาศความคิดเห็นคนส่วนใหญ่จากการนำเสนอข่าวของสื่อออนไลน์เกี่ยวกับพรรคที่น่าจะชนะการเลือกตั้ง

พรรคการเมือง	จำนวน	ร้อยละ
พรรคภูมิใจไทย	1	0.32
พรรคชาติพัฒนา	1	0.32
พรรคชาติไทยพัฒนา	1	0.32
พรรคประชาธิปัตย์	9	2.82
พรรคอนาคตใหม่	149	46.7
พรรคพลังประชารัฐ	82	25.7
พรรคเพื่อไทย	59	18.49
พรรคประชาชน	1	0.32
พรรคเสรีรวมไทย	6	1.88
ไม่ระบุคำตอบ	10	3.13
รวม	319	100

ขณะที่กลุ่มตัวอย่างประเมินความคิดเห็นของตนเองมีความสอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นคนส่วนใหญ่เกี่ยวกับแนวโน้มการลงคะแนนเลือกพรรคการเมืองจำนวน 167 คน (ร้อยละ 52.35) และไม่สอดคล้อง 147 คน (ร้อยละ 46.08) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 การประเมินความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของตนเองกับ
บรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่เกี่ยวกับแนวโน้มการลงคะแนนเลือก
พรรคการเมือง

ผู้ถูกเสนอชื่อจากพรรค	จำนวน	ร้อยละ
สอดคล้อง	167	52.35
ไม่สอดคล้อง (แตกต่าง)	147	46.08
ไม่ระบุคำตอบ	5	1.57
รวม	319	100

การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ตัวแปรด้านการเปิดรับสื่อกับ
ตัวแปรทางด้านจิตวิทยามีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะลงคะแนนเสียง
เลือกพรรคการเมืองที่ตั้งใจไว้ ยกเว้นตัวแปรการประเมินความสอดคล้องกับ
บรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ โดยตัวแปรความกลัวการถูกโดดเดี่ยวและ
ความกลัวความขัดแย้งมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเต็มใจที่จะเลือก
พรรคการเมือง หมายความว่า ยิ่งมีความกลัวการโดดเดี่ยว/ความกลัวการ
เผชิญหน้ากับความขัดแย้ง น้อยลงก็จะมีเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมืองที่
ตั้งใจไว้มากขึ้น (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 แสดงค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับความเต็มใจที่จะลงคะแนนเสียงให้พรรคการเมืองที่ตั้งใจไว้

ตัวแปรการเปิดรับสื่อออนไลน์ /ตัวแปรจิตวิทยา	ความเต็มใจที่จะลงคะแนนเสียงให้พรรคการเมืองที่ตั้งใจไว้	
	r	Sig.
ความถี่การเปิดรับสื่อออนไลน์	.403***	.000
ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อออนไลน์	.469***	.000
ความกลัวการถูกโดดเดี่ยว	-.121*	.033
ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง	-.148**	.009
การรับรู้ความไม่สอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่	.049	.384

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

เมื่อนำตัวแปรทางจิตวิทยาไปทดสอบปฏิสัมพันธ์ร่วมกับตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บ พบว่า ความถี่การเปิดรับสื่อออนไลน์และความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง มีปฏิสัมพันธ์ร่วมต่อความเต็มใจที่จะลงคะแนนเสียงให้พรรคการเมือง และตัวแปรการประเมินความสอดคล้อง ๆ และตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง มีปฏิสัมพันธ์ร่วมต่อความเต็มใจที่จะลงคะแนนเสียงให้พรรคการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ตัวแปรความกลัวการโดดเดี่ยวไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความเต็มใจที่จะลงคะแนนเสียงให้พรรคการเมืองที่ตั้งใจไว้พิจารณาตามตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียม

แหล่งความแปรปรวน	F	Sig.
ปฏิสัมพันธ์ (ความถี่การเปิดรับสื่อออนไลน์ x ความกลัวการถูกโดดเดี่ยว)	.345	.557
ปฏิสัมพันธ์ (ความถี่การเปิดรับสื่อออนไลน์ x ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง)	5.029*	.026
ปฏิสัมพันธ์ (ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อออนไลน์ x ความกลัวการถูกโดดเดี่ยว)	.079	.924
ปฏิสัมพันธ์ (ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อออนไลน์ x ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง)	2.266	.133
ปฏิสัมพันธ์ (การรับรู้ความไม่สอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ x ความกลัวการถูกโดดเดี่ยว)	.254	.776
ปฏิสัมพันธ์ (การรับรู้ความไม่สอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ x ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง)	5.237*	.023

* Analysis of Variance is significant at the 0.05 level

อภิปรายผลการวิจัย

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจียมในสถานการณ์ช่วง 2 สัปดาห์สุดท้ายก่อนการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นสถานการณ์การเลือกตั้งที่คล้ายกับช่วงที่ Noelle-Neumann พัฒนาทฤษฎีนี้ขึ้นมา ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ตัวแปรการเปิดรับสื่อออนไลน์ และการเปิดรับข่าวสารจากสื่อออนไลน์มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะลงคะแนนเสียงเลือกพรรคการเมือง ซึ่ง Noelle-Neumann ได้อธิบายว่า คนจะประเมินบรรยากาศความ

คิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมจากสื่อมวลชน (Noelle-Neumann, 1991) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า สื่อมีพลังอำนาจที่จะสร้างการรับรู้ให้กับคนได้ เนื่องจากสื่อมวลชนมีลักษณะ 3 ประการ คือ สื่อมีอยู่ทุกหนแห่ง (Ubiquity) ซึ่งมีพลังที่จะเข้าถึงคนได้ทุกที่ สื่อมีลักษณะของการสะสม (Cumulation) เพราะนำเสนอในสิ่งซ้ำ ๆ สะสมความคิดให้กับผู้ชม และสื่อนำเสนอสิ่งที่สอดคล้องกัน (Consonance) ความสอดคล้องกันของสื่อต่าง ๆ ที่ช่วยกันนำเสนอเรื่องราวในมุมที่คล้าย ๆ กัน ทำให้ยิ่งดูเหมือนว่าความคิดเห็นนั้นเป็นความจริง (Salmon and Chi-Yung Moh. 1994) แม้ว่าในช่วงที่ Noelle-Neumann พัฒนาทฤษฎีนี้ขึ้นมาสื่อมวลชนที่กล่าวถึงยังจำกัด หมายถึงสื่อกระแสหลัก แต่ปัจจุบันสื่อใหม่หรือสื่อออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทในการเป็นแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ ของผู้รับสารในปัจจุบัน แม้ว่าด้วยรูปแบบของสื่อจะแตกต่างจากช่วงที่ Noelle-Neumann กล่าวไว้ แต่งานวิจัยนี้มีข้อสันนิษฐานว่า สื่อออนไลน์ได้กลายมาเป็นแหล่งอ้างอิงที่คนใช้ประเมินบรรยากาศความคิดเห็นของคนในสังคมเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ แทนสื่อกระแสหลัก ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใช้สื่อออนไลน์ เพื่อต้องการศึกษาความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะเลือกตั้งพรรคการเมือง ผลการศึกษาค้นคว้าสอดคล้องกับการศึกษาของ Sei-Hill Kim, Hwalbin Kim and Sang-Hwa Oh (2014 : 713-732) ที่อธิบายว่า อินเทอร์เน็ตอาจจะมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็น ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า สื่ออินเทอร์เน็ตมีการบริการและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการให้ใช้สามารถจับหรือรับรู้บรรยากาศของความคิดเห็น อาทิ การโพสต์และคอมเมนต์ต่าง ๆ ทางเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ห้องแชทต่าง ๆ เป็นต้น ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถเปิดรับความคิดเห็นของผู้คนต่าง ๆ ในสังคม จนสามารถประเมินและรับรู้ได้ว่า ความคิดเห็นใดเป็นความคิดเห็นหลักหรือเป็นความคิดเห็นที่กำลังได้รับการสนับสนุนจากสังคม สอดคล้องกับที่ Y Tsfati, NJ Stroud, and A Chotiner (2014) อธิบายว่า การเปิดรับสื่อออนไลน์อาจจะมีผลต่อการรับรู้บรรยากาศความคิดเห็นได้

ขณะที่ตัวแปรความกลัวการโดดเดี่ยว เป็นตัวแปรสำคัญที่ Noelle-Neumann อธิบายไว้ว่า เป็นกลไกทางจิตวิทยาที่อธิบายกระบวนการทำงานของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเงียบ ความกลัวการโดดเดี่ยวเป็นคำอธิบายหลักที่บอกเหตุผลที่คนไม่เต็มใจที่จะ

แสดงความคิดเห็นออกมาเมื่อรับรู้ว่าคุณมีความเห็นที่ไม่สอดคล้องกับเสียงหลักของสังคม ซึ่งผลการศึกษาค้นพบว่าความกลัวการโดดเดี่ยวยังไม่ใช้ตัวแปรที่สามารถอธิบายความเต็มใจที่จะลงคะแนนเสียงให้พรรคการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาหลายงานก่อนหน้านี้ที่พบว่า ความกลัวการโดดเดี่ยวไม่ใช่ตัวแปรบ่งชี้ความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น (คมสัน รัตนะสิมากุล, 2551; Yang Xiaodong, Li Li, 2016; Na Teon Lee and Yonghwan Kim, 2014; Sei-Hill Kim, Mijeong Han and Vicente Berdayes, 2004; Huiping Huang, 2005; Neuwirth et al, 2007;) แม้ว่าผลการศึกษาบางส่วนได้ชี้ว่าตัวแปรความกลัวการโดดเดี่ยวมีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็น แต่ก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น (Scheufele and Moy, 2000; Sei-Hill Kim, Mijeong Han, James Shanahan and Vicente Berdayes. 2004.; Glynn et al 1997) ซึ่งความไม่สอดคล้องกันของข้อค้นพบจากงานวิจัยต่าง ๆ ก่อนหน้านี้อาจจะชี้ให้เห็นว่ายังมีกลไกอื่น ๆ ที่อาจจะจะเป็นสาเหตุให้คนเลือกที่จะเฝ้าเมื่อพบว่าตัวเองมีความเห็นในช่วงสั้น ๆ ซึ่งหนึ่งในหลาย ๆ กลไกที่ถูกนำมาศึกษาและพบว่าเป็กลไกที่สำคัญก็คือ วัฒนธรรม

เช่นเดียวกับการศึกษาค้นคว้าที่ผู้วิจัยสนใจลักษณะวัฒนธรรมการหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า จึงได้นำตัวแปรที่ คมสัน รัตนะสิมากุล (2551) เคยนำมาศึกษาในบริบทของสังคมไทย และพบนัยสำคัญทางสถิติว่าเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นมาทดสอบในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้อธิบายข้อค้นพบครั้งนั้นว่า เมื่อเปรียบเทียบกับความกลัวการโดดเดี่ยวแล้ว ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งเป็นลักษณะทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นความกลัวที่อยู่ภายใต้จิตสำนึกของมนุษย์ เพียงแต่ความกลัวเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแต่ละวัฒนธรรม เช่น สังคมไทยเป็นสังคมที่มักจะหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง การพูดอย่างตรงไปตรงมาหรือการแสดงความคิดเห็นออกอย่างเปิดเผยดูเหมือนเป็นการแสดงออกถึงความก้าวร้าว รุนแรงหรือความไม่สุภาพ สำหรับการศึกษาค้นคว้านี้พบว่ามีความสอดคล้องกับการศึกษาของคมสัน รัตนะสิมากุล (2551) ที่พบว่า ความกลัวการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลร่วมกับการรับรู้ความไม่สอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นในการทำนายความเต็มใจที่จะเลือกพรรคการเมือง ทั้งนี้ ความกลัวลักษณะดังกล่าวนี้เป็น

ความกลัวที่อยู่ในบริบทของวัฒนธรรมไทย ซึ่งเป็นลักษณะร่วมประการหนึ่งของวัฒนธรรมแบบเอเชีย ดังที่ สุจิตรา สามัคคีธรรม (2553: 63) ได้อธิบายพื้นฐานของคุณค่าแบบเอเชีย (Asian Values) ว่าประเทศต่าง ๆ ในเอเชียให้คุณค่าต่อความกลมเกลียวภายในกลุ่มมากกว่าการแข่งขัน เน้นความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในสังคม อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ชอบการเผชิญหน้าต่อความขัดแย้ง ไม่ชอบการเจรจาต่อรองที่เป็นทางการและเปิดเผย ชอบการเจรจามอบอก รักษาน้ำหน้าของทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผลการศึกษาครั้งนี้จึงอาจจะอธิบายได้ด้วยงานของ Tokinoya (1989 cited in Jeffres, 1997: 131) ซึ่งสามารถเทียบเคียงกับข้อค้นพบครั้งนี้ได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเย็บในญี่ปุ่น จีนและเกาหลีใต้ พบว่า ความเต็มใจที่จะพูดออกมาในฐานะที่เป็นตัวแปรตามมีความแตกต่างกันอย่างมากในแต่ละประเทศ โดยเฉพาะความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาในที่สาธารณะของคนญี่ปุ่นมีประมาณหนึ่งในสามของคนเกาหลีใต้ และคนจีน ขณะที่ Ito (1993: 69) พบว่าลักษณะทางวัฒนธรรมของคนญี่ปุ่นอาจจะนำทฤษฎีตะวันตกมาประยุกต์ใช้อธิบายการก่อตัวของสาธารณมติของญี่ปุ่นได้ยาก อันเนื่องมาจากลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของญี่ปุ่นที่มีลักษณะเป็นหนึ่งเดียว Ito ได้อธิบายไว้ว่า ด้วยลักษณะของวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่มีแนวโน้มการเกาะกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่นและมักจะหลีกเลี่ยงการสนทนาหัวข้อทางการเมืองเพื่อเลี่ยงความไม่เห็นพ้องหรือการเผชิญหน้า

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการเปิดรับสื่อออนไลน์ หากต้องการทำความเข้าใจอย่างละเอียดมากขึ้นเพื่อความเข้าใจในทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเย็บในสถานการณ์ใหม่ ๆ ควรจะมีการศึกษาเจาะลึกลงไปในรายละเอียดของสื่อใหม่เกี่ยวกับการรับรู้และประเมินบรรยากาศความคิดเห็น เช่น ทวิตเตอร์ เว็บไซต์ข่าว เฟซบุ๊ก เพราะแต่ละสื่อจะมีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน โดยควรศึกษาความสัมพันธ์ว่าแต่ละสื่อมีอิทธิพลต่อการประเมินบรรยากาศความคิดเห็นของคนในสังคมลักษณะอย่างไรบ้าง
2. การศึกษาครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรความกลัวการเผชิญหน้ากับความ

ขัดแย้ง เป็นตัวแปรเชิงจิตวิทยาซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลร่วมกับการรับรู้บรรยากาศ ความไม่สอดคล้องกับความคิดเห็น อย่างไรก็ตาม การนำทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บป่วยศึกษาในหลายครั้งยังพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลร่วมต่อความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นนั้นยังมีตัวแปรอื่น ๆ อีก โดยเฉพาะตัวแปรเชิงวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ อย่างเช่น ความกลัวการเผชิญหน้าความขัดแย้งครั้งนี้เป็นหนึ่งในตัวแปรเชิงจิตวิทยาและวัฒนธรรมที่สามารถทำนายพฤติกรรมความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้ แต่ในเงื่อนไขและบริบทวัฒนธรรมไทยยังมีลักษณะเฉพาะหลายประการที่น่าสนใจนำมาศึกษาได้ การศึกษาครั้งต่อไปจึงควรมีการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมไทย เพื่อนำมาพัฒนาเชิงตัวแปรเพื่อขยายความเข้าใจและองค์ความรู้ของทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บป่วยต่อไป

3. ประเด็นที่น่าสนใจที่ควรมีการศึกษาต่อไป คือ การรับรู้ความไม่สอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นส่วนใหญ่มากับความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นทางสื่อใหม่ เนื่องจากคุณลักษณะของสื่อใหม่ประการหนึ่งที่เอื้อให้ผู้รับสารสามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยไม่ต้องมีการเผชิญหน้าโดยตรง ซึ่งเป็นเงื่อนไขหรือสถานการณ์ที่แตกต่างจากที่ Noelle-Neumann กล่าวไว้ในทฤษฎี ดังนั้น จึงมีความน่าสนใจที่จะศึกษาต่อไปว่า แม้ว่า จะรับรู้ว่าคุณเองมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับบรรยากาศความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ แต่ปัจเจกบุคคลก็อาจจะยังเต็มใจหรือกล้าที่แสดงความคิดเห็นออกมาได้ ประเด็นดังกล่าวจึงควรมีการศึกษาต่อไปเพื่อขยายความเข้าใจของทฤษฎี

4. ขณะที่ภูมิทัศน์ของสื่อมวลชนเปลี่ยนไป ประเด็นของความแตกต่างกันระหว่างตัวตนหรือบุคลิกที่แท้จริงกับตัวตนที่นำเสนอผ่านสื่อออนไลน์นั้นมีความน่าสนใจในการศึกษาต่อไป เพราะตัวตนเสมือนออนไลน์ทำให้บุคคลสามารถหลบซ่อนตัวตน หรือสร้างตัวตนจอมปลอม (Pseudo Self) ได้ ซึ่งประเด็นดังกล่าวนี้ควรมีการศึกษาต่อไปเพื่อทำความเข้าใจในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยขยายองค์ความรู้เชิงทฤษฎี เพื่อทำให้เราเข้าใจเกี่ยวกับกลไกในการอธิบายกระบวนการเกิดวงเกลียวแห่งความเจ็บป่วยในสถานการณ์ปัจจุบันได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- คมสัน รัตนะสิมากุล และยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2551). การทดสอบทฤษฎีวงเกลียวแห่งความเจ็บในการก่อตัวของสาธารณมติในบริบทการเมืองและวัฒนธรรมไทย. วารสารนิเทศศาสตร์, 26(2), 1-19.
- สุจิตรา สามัคคีธรรม.(2553). วัฒนธรรมกับการจัดการความขัดแย้ง: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประเทศ. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย, 2 (2), พฤษภาคม-สิงหาคม, 35-71.

ภาษาอังกฤษ

- Glynn, Carroll J. , Andrew F.Hayes and James Shanahan. (1997). Percieved Support for One's Opinions and Willingness to Speak Out: A Meta-Analysis of Survey Studies on the Spiral of Silence. Public Opinion Quarterly, 61 (3), 452-463.
- Huiping Huang.(2005). A Cross Cultural Test of the Spiral of Silence. International Journal of Public Opinion Research, 17 (3), 324-345.
- Ito, Youichi. (1993). The Future of Political Communication Research : A Japanese Perspective. Journal of Communication, 43 (4), 69-79.
- Jeffres, Leo W. (1997). Mass Media Effects. Prospect Heights, Illinois : Waveland Press.
- Na Teon Lee and Yonghwan Kim. (2014). The spiral of silence and journalists' outspokenness on Twitter. Asian Journal of Communication, 24(3), 262-278.
- Neuwirth, Kurt, Edward Frederick and Charles Mayo. (2007). The Spiral of Silence and Fear of Isolation. Journal of Communication, 57 (3), 450-468.

- Noelle-Neumann, Elisabeth. (1991). The Theory of Public Opinion: The Concept of the Spiral of Silence. In J.A. Anderson (ed.), *Communication Yearbook*, pp.260. CA: Sage.
- Noelle-Neumann, Elisabeth and Thomas Petersen. (2004). The Spiral of Silence and the Social Nature of Man. In Lynda Lee Kaid (ed.), *Handbook of political communication research*. pp.347-348. USA: Lawrence Erlbaum Associates.
- Praszkier, Ryszard and Bartoli, Andrea. (2014). The Role of Society in the Peace Process of the Basque Country. *International Journal of Peace Studies*, 19 (2) Winter, 69-93.
- Salmon, Charles T. and Chi-Yung Moh. (1994). The Spiral of Silence: Linking Individual and Society through Communication. In J. David Kennerly (ed.), *Public Opinion, the Press and Public Policy*, p.147. Westport, Connecticut: Praeger.
- Scheufele, Dietram A. and Patricia Moy. (2000). Twenty-five Years of the Spiral of Silence: A Conceptual Review and Empirical Outlook. *International Journal of Public Opinion Research* 12 (1), 3-28.
- Sei-Hill Kim, Hwalbin Kim and Sang-Hwa Oh. (2014). Talking about Genetically Modified (GM) Foods in South Korea: The Role of the Internet in the Spiral of Silence Process. *Mass Communication and Society*, 17 (5), 713-732.
- Sei-Hill Kim, Mijeong Han, James Shanahan and Vicente Berdayes. (2004). Talking on Sunshine in North Korea : A Test of the Spiral of Silence as a Theory of Powerful Mass Media. *International Journal of Public Opinion Research*, 16 (1), 39-62.

- Yang Xiaodong, Li Li,. (2016). Will the Spiral of Silence Spin Social Networking Sites? An Experiment on Public Opinion Climate, Fear of Isolation and Outspokenness. *China Media Research*, 12 (1), 79-87.
- Y Tsfati, NJ Stroud, and A Chotiner.(2014). Exposure to Ideological News and Perceived Opinion Climate: Testing the Media Effects Component of Spiral-of-Silence in a Fragmented Media Landscape.*The International Journal of Press/Politics*, 19 (1), 3-23.